

ÅRSPLAN 26/28

Hasselbakken FUS barnehage

Hasselbakken

INNHold

1. Om årsplanen og FUS sine mål for barnehagene

Visjon
Verdier
Hovedmål

2. Om barnehagen

3. Vårt verdigrunnlag

Barn og barndom
Demokrati
Mangfold og gjensidig respekt
Bærekraftig utvikling og naturnærvær
Bærekraftig livsmestring og helse

4. Barnehagens formål og innhold

Sosioemosjonell støtte og veiledning
Organisering og ledelse
Læringsstøtte
TIK – Tuning in to kids
Barnehagens satsningsområde
Språkutvikling

5. Barns medvirkning

6. Samarbeid

Foreldresamarbeid
Samarbeid med andre instanser

7. Overganger

Tilvenning i barnehagen
Overganger innad i barnehagen
Overgang mellom barnehage og skole

8. Barnehagen som pedagogisk virksomhet

Lærende organisasjon
Planlegging
Vurdering
Dokumentasjon
Tilrettelegging av det allerede allmennpedagogiske tilbudet til barn som trenger ekstra støtte

9. Fagområder

10. Kilder

**BARNET
FØRST!**

1. OM ÅRSPLANEN OG FUS SINE MÅL FOR BARNEHAGENE

Denne årsplanen skal vise hvordan barnehagen vår jobber for å oppfylle kravene i den nasjonale rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver. Årsplanen skal også beskrive hvordan vi jobber for å nå FUS sine felles målsetninger for barnehagene.

Visjon:

Sammen gir vi barndommen verdi: Vennskap, lek og glede og hverdagsmagi

Visjonen er vår ledestjerne og den staker ut en retning for hva vi ønsker at FUS barnehagene skal oppnå – nå og i fremtiden. Visjonen er det vi strekker oss etter hver dag i møte med barn, foreldre og kollegaer.

Våre metoder for å jobbe i retning av visjonen:

Vår visjon er vår ledestjerne, og gir mening i arbeidet vi gjør hver dag. «Sammen gir vi barndommen verdi; vennskap, lek og glede – og hverdagsmagi». Gjennom denne visjonen legger vi til rette for omsorg, trygghet, tilhørighet og anerkjennelse. Vi skal sikre at alle barn får ta del i, og medvirke i felleskapet, fremme demokrati, mangfold, gjensidig respekt og livsmestring. De voksnes væremåte preges av glødende atferd, skaperglede og tilstedeværelse.

Vennskap

Barn trenger venner! Vennskap er grunnlaget for trivsel, utvikling og læring. Med søkelys på sosial kompetanse, gir vi barn de beste verktøyene for å utvikle vennskap og relasjoner til andre mennesker.

Lekekompetanse

I et utviklende lekemiljø med akkurat nok støtte og veiledning, tilegner barn seg kunnskap og opplever mestring. Hos oss kommer leken først, fordi det å leke er det mest verdifulle barn gjør.

Eventyrlyst

Vi er oppmerksomme på, og legger til rette for de magiske øyeblikkene som oppstår når et barn gjør en ny oppdagelse, og utvider sin forståelseshorisont. De voksne tar barns initiativ og ideer på alvor, og forstår viktigheten av å se verden fra barnets perspektiv.

Kommunikasjon

Personalet er språkmodeller for barna, og tar initiativ til samtaler av god kvalitet gjennom dagen. Hverdags-samtaler er viktige arenaer for læring av språk, og gjennom at personalet inviterer alle barn til å bruke språket sitt til å formidle tanker, følelser og meninger. Vi skal strebe etter å bruke åpne spørsmål, og søke å komme i dybden, slik at barna får mulighet til å formulere tanker og erfaringer og øke sin forståelse av begreper og innhold. Dette er i tråd med god læringsstøtte i CLASS.

Verdier:

Glødende, skapende og tilstedeværende

Verdiene er kulturbærerne i FUS. Verdiene forteller hva vi står for, hva vi tror på og hva som er viktig for oss. De er en kilde til motivasjon og inspirasjon i det daglige arbeidet i barnehagen på veien for å virkeliggjøre visjonen.

Våre metoder for å jobbe i tråd med verdiene:

Verdiene er kulturbærerne i vår organisasjon. Verdiene forteller hva vi står for, hva vi tror på og hva som er viktig for oss. De er en kilde til motivasjon og inspirasjon i det daglige arbeidet i barnehagen på veien for å virkeliggjøre visjonen.

Glødende: I vår barnehage jobber vi for å utvikle vår kompetanse og arbeidsglede. Personalet tar i bruk sine styrker, interesser og engasjement, og viser glød i arbeidet. Våre ansatte skal være genuint interessert i arbeidet med barn, og verdsette ulikheter og mangfold. Vi er opptatt av barnas interesser, bakgrunn og styrker, og forsøker å legge til rette for at disse synliggjøres i våre små og store prosjekter. I vår barnehage ønsker vi en delingskultur, deltakelse og demokrati.

Skapende: Vi legger til rette for et miljø preget av lek, glede, nysgjerrighet og undring. Vi observerer og reflekterer over barnas innspill og uttrykk, og legger til rette for skapende aktiviteter. Vi viser interesse, nysgjerrighet og lytter til barna. I vår barnehage ønsker vi å skape et miljø som preges av utforskning og filosofering over fenomener og verden rundt oss. Vi deler barnegruppa i mindre grupper så ofte vi kan. I disse gruppene kan barna få bruke sin kreativitet, fantasi og nysgjerrighet sammen med barn og voksne.

Tilstedeværende: Vi ansatte skal være gode rollemodeller ved å vise respekt, forståelse og omsorg for barn, foreldre og kollegaer. Barna skal bli møtt med gode, varme, trygge og tydelige omsorgspersoner, som observerer, ser og handler. Vi tar barna på alvor, lytter, respekterer og fremmer likeverd. Å være tilgjengelig på gulvet, nær barna fysisk og psykisk, gir et godt grunnlag for at de voksne kan fungere som "lædestasjoner" og veiledere i barnas liv.

Hovedmål:

- FUS barn har et positivt selvbilde
- FUS barn er trygge og forskende, trives i lek og har vennekompetanse
- FUS barn gleder seg til “resten av livet”, og vet at de har påvirkningsmulighet og at innspillene deres teller

Våre metoder for å jobbe i retning av målene:

- Vi legger til rette for mestring gjennom stillasbyggende utfordringer
- Vi er gode rollemodeller
- Vi anstrenger oss for å forstå hvert enkelt barn og dets behov
- Vi tøyser, bruker humor og har fokus på å ha det gøy i barnehagen
- Vi legger til rette for at barnet kan påvirke og medvirke i egen hverdag
- Barna møtes med nysgjerrighet, varme og autoritative ansatte
- Vi legger til rette for at barna skal erfare naturnærvær hyppig og mestre dens utfordringer
- Vi planlegger god tilvenning i barnehagen
- Vi deler barna inn i mindre grupper hver dag
- Barna deltar systematisk i ulike faggrupper gjennom uken, som friluftsgruppe, kjøkkengruppe, prosjektgruppe og kreativitetsgruppe.
- Vi anstrenger oss for å bygge gode og nære relasjoner til hvert enkelt barn, og dets foreldre
- Vi veileder barna i lek og kommunikasjon for å legge til rette for gode relasjoner, sosialt samspill og vennskap
- Leken i barnehagen preges av delaktige ansatte som støtter og igangsetter lek, men også gir barna rom til den frie leken sin

I FUS barnehagene har vi et felles slagord, «Barnet først». Det innebærer at alt vi gjør skal være til barnets beste. «Barnet først» er også navnet på vår kompetansesatsing, der målet er et likeverdig barnehagetilbud av høy kvalitet i alle våre barnehager.

I denne årsplanen er kapitlene bygd opp slik: Først en beskrivelse av hva rammeplanen sier, så en beskrivelse av hvordan vi vil gjennomføre dette i praksis.

2. OM BARNEHAGEN

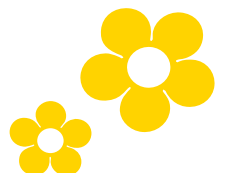
Hasselbakken FUS barnehage ble åpnet i 2008, og barnehagen er fordelt på to baser i hver sin etasje. De yngste barna (0-3 år) er i første etasje på “Nøtteliten”, og de eldste barna (3-6 år) i andre etasje på “Hasselnøttene”. På hver base samarbeider de ansatte om dagen, alt fra rutiner, aktiviteter og utflukter. Vi deler i inn i mindre grupper i kjernetiden, og på den måten kan vi tilrettelegge for barnas behov og medvirkning i våre gruppeaktiviteter. De ansatte får brukt sine styrker i det de engasjerer seg for, og på denne måten skapes høyt nærvær og engasjement, der barna er først. De eldste barna i barnehagen har fokus på selvstendighet, vennskap og forberedelser til skolestart. Vi har en god beliggenhet nederst i Stoppenkollen, og har et stort og variert uteområde. Vi har god tilgjengelighet til flotte turområder og bussforbindelser mot både mot Drammen, Lierbyen, Tranby og Oslo. Vi benytter også el-sykler når Nøtteliten skal utforske nærmiljøet.

Hva er det spesielle med oss?

I vår barnehage får barna allerede på Nøtteliten erfaringer med naturnærvær og det å sove i hengekøyer. Barnas turer preges av lærende aktiviteter i skogen, hvor de får erfaringer med alt fra sanking, benevning av det vi finner i naturen, bål-vett og det å gå langt med sekk i ulendt terreng, hvor de bygger motstandskraft og robusthet.

Barna møtes av glødende, skapende og tilstedeværende ansatte som legger til rette for gylne øyeblikk og hverdagsmagi. Personalgruppen er en engasjert og faglig dyktig gjeng, som har ulike egenskaper, kulturell opprinnelse, kompetanse og erfaring.

Ingen dager er like hos oss! Stadig dukker det opp små og store overraskelser, som preger barns nysgjerrighet, forskertrang og lek. Vi gjør interessante og morsomme ting sammen, vi hjelper hverandre og lærer hvordan det er å være en god venn. Hos oss får barn være møkkete, rulle seg i søla og være med å skape sin egen hverdag. Barndommen har en unik verdi, og vi i Hasselbakken FUS jobber for å berike barndommen til hvert enkelt barn. I FUS-barnehagene skal barna alltid være i fokus- de er FUS!

3. VÅRT VERDIGRUNNLAG

«Barnehagens verdigrunnlag skal formidles, praktiseres og oppleves i alle deler av barnehagens pedagogiske arbeid. Barndommen har egenverdi, og barnehagen skal ha en helhetlig tilnærming til barnas utvikling. Barnehagens samfunnsmandat er, i samarbeid og forståelse med hjemmet, å ivareta barnas behov for omsorg og lek og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling.»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 7)

Barn og barndom

«Barna skal møtes som individer, og barnehagen skal ha respekt for barnets opplevelsesverden. Barns liv påvirkes av omgivelsene, men barn påvirker også sine egne liv.»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 8).

Våre metoder for å gi barndommen verdi:

I Hasselbakken anerkjenner vi barndommens egenverdi. Den skal vernes om, og alt vi foretar oss som berører barnet, skal ha barnets beste som utgangspunkt. Vi skal vise respekt for barnet som individ, og møte barnet ut fra barnets egne forutsetninger. Vi skal møte barnet som subjekt, det vil si at vi skal anerkjenne barnets rettigheter i forhold til egen opplevelsesverden. Vi skal møte barnet der de er, med sine følelser, tanker og meninger.

Demokrati

«Barnehagen skal fremme demokrati og være et inkluderende fellesskap der alle får anledning til å ytre seg, bli hørt og delta. Gjennom å delta i barnehagens fellesskap skal barna få mulighet til å utvikle forståelse for samfunnet og den verden de er en del av.»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 8)

Våre metoder for å fremme demokrati:

I vår barnehage fremmer vi demokrati gjennom å søke balanse mellom individets behov og fellesskapets interesser. Vi anerkjenner barnas rett til å si sin mening og ha innflytelse på egen barnehagehverdag. Samtidig skal de lære å lytte til hverandre, utvikle respekt for forskjellighet, og forstå at vi kan ha ulike meninger og ulike perspektiver. Vi gir barna stort rom for medvirkning innenfor fellesskapets rammer, og er også oppmerksomme på å lytte til de som ikke roper høyest, eller uttrykker meninger på andre måter enn med ord.

Likestilling og likeverd

«Barnehagen skal fremme likeverd og likestilling uavhengig av kjønn, funksjonsevne, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk, etnisitet, kultur, sosial status, språk, religion og livssyn. Barnehagen skal motvirke alle former for diskriminering og fremme nestekjærlighet.»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 10).

Våre metoder for å fremme likestilling og likeverd:

Måten personalet i barnehagen møter barna på, påvirker deres danning og selvoppfatning. Vi jobber med å være bevisst språket vårt og holdningene våre, samt de aktivitetene og det lekemateriellet vi tilbyr. Slik legger vi til rette for et inkluderende miljø der alle skal finne noe de identifiserer seg med, uavhengig av bakgrunn, familiekonstellasjon, funksjon eller orientering.

Personalet reflekterer jevnlig over egne holdninger og eventuelle fordommer som kommer til uttrykk mer eller mindre bevisst eller ubevisst. Vi arbeider også for en god tilbakemeldingskultur, der vi kan gjøre hverandre oppmerksomme når vi trår feil, eller må endre tilnærming. Dette er et gjentakende tema som løftes opp i bevisstheten jevnlig.

Mangfold og gjensidig respekt

«Barnehagen skal fremme respekt for menneskeverdet ved å synliggjøre, verdsette og fremme mangfold og gjensidig respekt. Barnehagen skal bidra til at alle barn føler seg sett og anerkjent for den de er, og synliggjøre den enkeltes plass og verdi i fellesskapet. Barnehagen skal legge til rette for kulturmøter, gi rom for barnas egen kulturskaping og bidra til at alle barn kan få oppleve glede og mestring i sosiale og kulturelle fellesskap.»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 9).

Våre metoder for å fremme mangfold og gjensidig respekt:

Inkluderende barnehagemiljø - Alle barn har rett til et trygt, godt og inkluderende barnehagemiljø. Vår barnehage skal være et sted der man opplever å bli hørt, der man respekterer hverandres ulikheter, og får være en del av et fellesskap. Omsorg for alle betyr at, uavhengig av bakgrunn, er vi alle likeverdige mennesker som utgjør deler av et større fellesskap. Gjennom å ta del i de ulike kulturene som er representert i barnehagen, lærer barna hva som gjør oss like, men allikevel forskjellig. Ulikheter og mangfold i samfunnet er en styrke. Styrking av selvfølelse, vennskap og relasjonsbygging, og inkludering er også viktige deler av dette arbeidet. Vi markerer alle kulturelle høytider som våre barn og familier praktiserer hjemme, for å lære om hverandre.

Forebyggende arbeid mot mobbeadferd- I tillegg til prosjektet om inkluderende barnehagemiljø, har Hasselbakken gode rutiner for å forebygge mobbeadferd i barnehagen. Endringer i barnehageloven fra januar 2021, krever at barnehagene skal arbeide systematisk for å forebygge utestengelse og mobbing. Nyere forskning viser at begynnende mobbeadferd starter allerede i barnehagen, og det er viktig med tidlig innsats for å forebygge slik adferd.

Barn i barnehagealder er sjelden bevisst sin negative adferd og er ikke kognitivt modne nok til å forstå konsekvensene av egne handlinger. Negative handlinger og krenkelser er ofte et resultat av et ønske om å oppnå eller beholde en viss status i gruppa. Det kan gi en følelse av tilhørighet til en

gruppe for den som utøver, eller det kan menes som en slags humor. Forståelsen for at den andre blir skadelidende er sjelden til stede.

Mobbeadferd skal alltid stoppes av personalet, og vi jobber kontinuerlig med å forebygge og å identifisere denne type adferd, slik at vi kan avlære uheldige mønstre som oppstår.

Vi forebygger mobbeadferd og krenkelser gjennom:

- Å begynne barnehageåret med tema vennskap og følelser, og jevnlig snakke om dette gjennom året
- Å skape baser og barnegrupper med positivt klima, der det er rom for forskjellighet, og der vennskap står i fokus
- Barnehagen observerer dynamikk og sosiale mønstre som oppstår i barnegruppen, tilpasser de mindre gruppene, og har tett oppfølging fra ansatte og primærpedagoger
- Å være tilstedeværende, varme voksne, som er positive rollemodeller og tydelige på hva som er akseptabel adferd og ikke
- Løfte frem og sette søkelys på de gode handlingene og situasjonene, opprettholde positive forventninger til barna
- Identifisere sårbare barn, og sette inn positive tiltak rundt disse
- Å veilede og støtte barn i konflikter og uenigheter
- Å gi personalet kompetanse på området, slik at alle skal inneha den kunnskapen og de ferdighetene som trengs for å forebygge mobbeadferd
- All mobbeadferd som observeres stoppes av personalet, og vi jobber kontinuerlig med å forebygge og å identifisere denne type adferd, slik at vi kan avlære uheldige mønstre som oppstår mellom barn
- Informerer om at vi er avhengig av konkrete tilbakemeldinger fra dere foreldre, slik at vi kommer raskt i gang når hendelser eller uheldig dynamikk oppstår

Ved konkrete saker gjør vi følgende:

- Vi kontakter foresatte til alle parter
- Vi etablerer et tett og gjensidig foreldresamarbeid gjennom transparent dialog
- Vi gjennomfører observasjoner for å kartlegge omfang og finner ut hvilke strukturelle grep vi bør sette i gang for å få til en endring på sikt

- Vi lager en aktivitetsplan med konkrete mål og tiltak for gjeldende barn individuelt
- Vi involverer ekstern hjelp ved behov (PPT, helsestasjon m.m.)

Vi er også avhengig av konkrete tilbakemeldinger fra dere foreldre, slik at vi kommer raskt i gang når hendelser oppstår.

Ved konkrete saker gjør vi følgende:

- Vi kontakter umiddelbart foresatte til alle parter
- Vi etablerer et tett og gjensidig foreldresamarbeid gjennom ærlig dialog
- Vi gjennomfører observasjoner for å kartlegge omfang og finner ut hvilke strukturelle grep vi bør sette i gang for å få til en endring på sikt
- Vi involverer ekstern hjelp ved behov (PPT, helsestasjon med mer)
- Vi skjermer utsatte barn
- Vi veileder, hjelper og støtter barna som er involvert, også de som utøver uønsket atferd
- Begge parter trenger støtte og hjelp på sin måte
- Vi jobber med følelser, sosial kompetanse og vennskap i gruppa og med enkeltbarn

Bærekraftig utvikling og naturnærvær

«Bærekraftig utvikling handler om at mennesker som lever i dag, får dekket sine grunnleggende behov uten å ødelegge fremtidige generasjoners mulighet til å dekke sine. Det handler om å tenke og handle lokalt, nasjonalt og globalt».

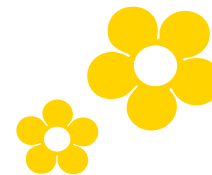
(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 10.)

Vi jobber med ulike mål gjennom året:

- Hasselbakken FUS barnehage er et sted som fremmer omsorg for verden vi lever i, både her og nå og i fremtiden
- Barna ser verdien av å ta vare på og ta gode valg for seg selv, hverandre og naturen
- Vi benytter barnehagens nærområde og skogen som en arena for lek og læring hvor vi har rik tilgang på førstehåndserfaringer i naturen
- Barna får naturopplevelser og blir kjent med naturens mangfold, og barnehagen ønsker med dette å bidra til at barna opplever tilhørighet til naturen. Dette gjøres gjennom å skape engasjement for insekter, dyrespor, planteriket som endrer seg gjennom året

- Vedlikeholde og utvikle grønnsakshagen vår i løpet av barnehageåret
- Ha fokus på vårt kildesorteringssystem, der barna skal ta en aktiv del i arbeidet
- Ha fokus på energisparende tiltak i barnehagen
- Barna skal få en forståelse for hva gjenvinning og gjenbruk innebærer
- Barna får undre seg over og bli kjent med mer bærekraftig mat
- Vi tilrettelegger for flere erfaringer med å sanke spiselige vekster i naturen, samt hvordan de kan benyttes til ulike formål på kjøkkengruppe
- opprettholde og skape et sunt sosialt bærekraftig miljø i barnehagen. Barna skal få erfaringer med å være i grupper, og delta i sin egen hverdag slik at de får erfare at de har en påvirkning på verden rundt se.
- Vi benytter oss av sanking av naturmaterialer til kreativitetsgrupper, og barna lærer seg å benytte det vi finner, fremfor et kjøpefokus
- undre seg over og få en begynnende forståelse for hva klimaendringer er

Bærekraftig utvikling, livsmestring og helse

«Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing. Barna skal få støtte i å mestre motgang, håndtere utfordringer og bli kjent med egne og andres følelser. Barnehagen skal være en arena for daglig fysisk aktivitet og fremme barnas bevegelsesglede og motoriske utvikling. Måltider og matlaging i barnehagen skal gi barna et grunnlag for å utvikle matglede og sunne helsevaner».

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 11).

Mat er livsviktig og gir oss den energi og de næringsstoffer kroppen trenger. Vi spiser ikke bare fordi mat er godt, og fordi vi er sultne. Mat og drikke er ”drivstoffet” vårt og er nødvendig for bevegelse, vekst og vedlikehold av kroppen. Barnehagebarn er som regel svært aktive, i tillegg til at de vokser raskt. Behovet for energi og næringsstoffer for disse barna er derfor stort. For å oppnå dette vil vi fokusere på å lære barna om sunn og bærekraftig mat.

Hasselbakken FUS Barnehage er en fullkostbarnehage, det vil si at det serveres frokost, lunsj og fruktmåltid hver dag. På turdager tar barna med matpakke. Til frukt vil det bli servert et ”lettmåltid”, som alltid skal inneholde frukt og grønt, i tillegg til en variasjon mellom korn og biola, knekkebrød, Smoothie, grønnsaker og dipp og lignende.

Våre metoder for å fremme livsmestring og helse:

- Vi er en fullkostbarnehage som serverer 3 måltider hver dag. Barna må kun ha med en matpakke per uke.
- Det serveres grønnsaker til alle måltider
- I vår repeterende lunsjmeny, får barna bli kjent med smaker, ingredienser og måltider gjennom å få smake på de ofte. Lunsjmenyen er en variasjon av kjøtt og fisk med tilbehør, ulike supper og grøt
- Til frokost serveres det en variasjon av brød eller knekkebrød med pålegg eller yoghurt og havregryn.
- Fruktmåltid består av frukt og eller grønnsaker, samt knekkebrød eller lignende.
- Vi bruker produkter som er minst mulig prosessert, og har kuttet ut produkter som tubeost, og mange typer pålegg.
- Sukkerholdige produkter som is og sjokolade, eller rent sukker, serveres max 4 ganger per barnehageår.
- Vi bruker naturlig søtningsmiddel som honning og frukt.
- Vi balanserer inntaket av ulike typer fett
- Vi høster det vi sår fra egen kjøkkenhage og bruker det i matlaging.
- I barnehagens kjøkkenhage er barna med på prosessen fra frø til produkt, hvor de får sanselige opplevelser.
- Alle barnegrupper er på tur minst en gang per uke, hvor turmålet er skogen og vi følger årshjulet for progresjon og læring.
- På tur og i barnehagen er det stort fokus på bevegelsesglede, motorisk utvikling, naturnærvær og at barna skal kjenne sin egen kropp og sine egne følelser.
- Barna deltar aktivt i beslutningen om hva slags klær de trenger ute, sett i lys av vær, temperatur og sin egen kropp.
- Vi legger til rette for ro, hvile, avslappende aktiviteter eller søvn ilet dagen, etter barnas alder og behov.
- Barna får langvarig erfaring med faste rutiner, godt kosthold og følelsesregulerte voksne som setter ord på følelser, validerer og mentaliserer for barna.

4. BARNEHAGENS FORMÅL OG INNHOLD

«Barnehagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarnet og barnegruppen. I barnehagen skal barna få leke og utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, sosial kompetanse og kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling.»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 19)

FUS-kjeden startet i 2019 en stor kompetanseheving i sine barnehager, gjennom implementering av programmene BARNET FØRST, CLASS og TIK. Målet med satsningen er å øke kvaliteten i alle ledd i barnehagen, for å gi barna de beste forutsetninger for trivsel, utvikling og læring. Implementeringen går over tid, og barnehagene er i stadig utvikling til barnas beste.

Barnet først er både et slagord og et helhetlig system for å styrke de ansattes kunnskap og handlingskompetanse. Barnet først bygger på et forskningsbasert program Tuning in to Kids (TIK), som har som mål å styrke barnas emosjonelle og sosiale kompetanse, samt CLASS, en valid observasjonsmetode som har tilsvarende mål i forhold til emosjonell støtte, ved siden av å bedre læringsmiljøet og organiseringen i barnehagene. Det består av tre ulike hovedområder som sammen bidrar til å styrke barns allsidige utvikling; sosioemosjonell støtte og veiledning, organisering og ledelse samt læringsstøtte.

CLASS

Sosioemosjonell støtte og veiledning:

Positivt klima: et positivt klima smiler og ler de ansatte sammen med barna. Vi ser mange bevis på at de har en god relasjon til barna, og de viser entusiasme og interesse både med kroppen og stemmen. De er der barna er, i barns høyde og med kroppen vent mot dem.

Negativt klima: Det er fravær av at de ansatte straffer, håner, kjefter og erter barna.

Sensitive voksne-trygge barn: Å være sensitiv handler om å være oppmerksom og respondere på det enkelte barns tegn på at de har behov for støtte. De ansatte kjenner barna godt. De merker hvis barna er urolige, redde, uoppmerksomme, uinteressert, og de tilpasser atferden sin for å respondere på det de ser.

Barns perspektiv og medvirkning: De ansatte følger barns initiativ og ideer, viser fleksibilitet og ivaretar barnas perspektiv. De lar barn utrykke seg og etterspør barns ideer, gir barn ansvar og oppmuntring til å klare seg selv.

Emosjonskompetanse hos barn og ansatte: Emosjonskompetanse handler om å identifisere og forstå egne følelser og håndtere frustrasjon. Det handler om å forhindre at stress og uro overvelder evnen til å tenke klart, og ha kontroll over hvordan og når du uttrykker følelser.

Emosjonsveiledning: I emosjonsveiledning er de ansatte bevisst barnets følelser, er til stede, oppretter kontakt med barnet, viser forståelse og aksept for barnets følelser. De går inn i følelsen til barnet, og navngir følelsen. Hvis nødvendig, hjelper og støtter de barnet i problemløsningen.

Organisering og ledelse:

Organisering og ledelse handler om hvordan ansatte skaper en barnehagehverdag som hjelper barn å utvikle god selvregulering, holde fokus og vise interesse for lek og læringssituasjoner. De ansatte etablerer og opprettholder rutiner og strukturer for å skape forutsigbarhet og trygghet, slik at barna kan engasjere seg i meningsfulle og utviklingsfremmende aktiviteter.

Gruppeledelse og veiledning: de ansatte er proaktive og har klare forventninger til atferd. De gir oppmerksomhet på ønsket atferd og gir trygge og forutsigbare rammer.

Tilrettelegge for lek, læring og overganger:

Avdelingen har klare rutiner og de ansatte sikrer flytende overganger. Barna kjenner til regler, og barnehagehverdagen preges av lite venting. Innhold og aktiviteter er godt forberedt.

Variasjon: Det er varierte og interessante materialer i barns høyde. De ansatte tar barns perspektiv og legger til rette for barns deltakelse i aktiviteter.

Læringsstøtte:

Læringsstøtte handler om at de ansatte gir støtte til barnas læring. Det teoretiske grunnlaget kommer hovedsakelig fra forskning på kognitiv utvikling og språkutvikling. Der vektlegges forskjellen mellom det å kun lære fakta og læring av hvordan fakta henger sammen, er organisert og avhengig av hverandre. Barns kognitive og språklige utvikling er avhengig av mulighetene de får til å benytte eksisterende ferdigheter, og om de ansatte støtter utviklingen av stadig mer komplekse ferdigheter. Læring skjer når barnet er i samspill, er aktivt og opplever mening og engasjement. Ren instruksjon eger seg ikke for barn i barnehagealder. De har behov for å delta og medvirke og oppleve mening for at læring skal kunne skje.

Begrepsutvikling, forståelse og dybdelæring:

De ansatte bruker læringsfremmende diskusjoner og aktiviteter sammen med barna. Læring handler ikke bare om å tilegne seg kunnskap, men også om å benytte denne kunnskapen i nye situasjoner. De ansatte legger mest vekt på å øke barnas forståelse, snarere enn bare å gjennomføre læringsaktiviteten. De ansatte relaterer nye begreper til situasjoner, hendelser eller objekter som barna er kjent med. Gjenkjenning fremmer læring. De ansatte etterspør barns tenkning og problemløsning.

Tilbakemeldinger: Barn trenger tilbakemeldinger på egen læring for å få mest mulig ut av en situasjon/aktivitet. Når barna er i lek og holder på med aktiviteter kan de ansatte gi hint (verbalt eller fysisk) eller stille spørsmål og komme med innspill for at barna skal holde på lenger med en oppgave, og dermed oppnå økt læring og mestring. Målet er tilbakemeldingssirkler, det vil si gjentakende spørsmål - svar - sekvenser, slik at barnet får en dypere forståelse av det aktuelle temaet.

Språk: I språkstøtte er det viktig med hyppige samtaler sammen med barna, og frem- og tilbakeutvekslinger mellom barnet og de ansatte. De ansatte snakker med barna, ikke til. De stiller mange åpne spørsmål, der det kreves mer enn et eller to ord til svar, de repeterer og videreutvikler barnas utsagn, setter ord på det de selv gjør og det barna gjør. De har et variert språk, forklarer ord og knytter ord til

BARNET FØRST!

hendelser/erfaringer her og nå. De ansatte har en klar intensjon om å fremme barns språk i samtaler mellom barna og mellom barn og ansatte.

TUNING IN TO KIDS (TIK)

TIK lærer personalet egenskaper og teknikker for å gjenkjenne, forstå og håndtere sine egne og barnas følelser, og slik utvikle emosjonell kompetanse. Barnet først er en kompetanseutvikling for alle barnehagens ansatte, der treningen foregår over tid gjennom opplæring, refleksjon og praktisk øvelse i det daglige. Det er utviklet eget støttemateriell for arbeid på avdelingene.

Emosjonell kompetanse

- Kjenne igjen og forstå egne følelser
- Håndtere frustrasjon og være i stand til å vente på det du vil ha
- Forhindre at stress og uro overveler deg og gjør at du ikke tenker klart
- Ha kontroll over hvordan og når du uttrykker følelser

Hvorfor er emosjonell kompetanse viktig?

- Det gir mulighet til å få bevissthet og kontroll over egne handlinger
- Det senker stress og frustrasjon som henger sammen med god helse
- Det gir mulighet for varige vennskap og intime relasjoner
- Gir mulighet til å beholde roen og tenke klart i utfordrende situasjoner

- Det gir barnet større mulighet til å tåle endringer og stress

Emosjonsveiledning

Våre metoder for å fremme dette:

- Vi skal være varme, trygge og regulerte i egne følelser
- Respondere og sette ord på barnets følelser
- Anerkjenne følelsene barnet har, viser aksept for følelsene
- Trøste med ord, lyder og nærhet hvis barnet ønsker det
- Gi hjelp til å finne en løsning, om barnet trenger det
- Bekrefte at alle følelser er akseptable, og sette grenser for oppførsel som ikke er greit

Egenledelse i lek og læring:

- De ansatte støtter barn i sin utvikling av egenledelsesfunksjonene; planlegging, organisering, arbeidshukommelse, fleksibilitet, selvregulering, selvmonitorering, igangsetting. De ansatte tilrettelegger for et variert og rikt lekemiljø og deltar i barnas lek
- Skjerme leken, og sette av nok tid til at barna kan fordype seg i lek, fordi gjennom lek lærer barn å kommunisere og lytte, løse problemer, planlegge, å lede og ble ledet, å forhandle, dele, vente på tur og regulere seg selv, samt mye mer
- Ta utgangspunkt i barnas interesser, og utvikle lekesoner og møteplasser sammen med barna

- Legge til rette for rollelek ved å tilby inspirerende lekemiljøer
- Ha nok materiell som trigger fantasi og lekelyst
- Gi næring til leken gjennom fortellinger, litteratur, ideer, rekvisitter og felles opplevelser
- Støtte, inspirere og gi barna muligheter for å videreutvikle sin lekekompetanse gjennom å være til stede i barnas lek
- Presentere lekemateriell på et fristende og innbydende vis
- Hjelp og støtte barn som strever eller faller utenfor leken av ulike grunner
- Hjelp og støtte barn i utvikling av vennekompetanse

Våre metoder for å jobbe med barnet først:

I Hasselbakken jobber vi systematisk med barnet først, CLASS og TIK i alle ledd gjennom:

- Felles kunnskapsplattform fra FUS sentralt, støttemateriell og fagdager
- Felles lederforankring i ledergruppa i barnehagen.
- Oppfølging internt i egen barnehage i form av opplæring, veiledning, refleksjonsarbeid og praktisk trening for hver enkelt medarbeider innen dimensjoner og domener i CLASS
- Vi jobber i stor grad med CLASS og TIK-relatert innhold på møter og planleggingsdager.
- De 4 faste gruppeaktivitetene bruker elementer fra CLASS som ramme for sin struktur og sitt innhold.

Hasselbakken har en sertifisert CLASS-observatør og flere som skal sertifiseres. Denne ressurspersonen støtter de ansatte i implementeringen av programmene, og samarbeider med ledergruppa om veien videre. CLASS-observatøren har også til oppgave å observere og skåre avdelinger i andre FUS-barnehager.

På høsten får barnehagene besøk av eksterne CLASS-observatører. Observatøren bruker et standardisert observasjonsverktøy og observerer personalet i sitt arbeid. Deretter får avdelingene skår og tilbakemeldinger på de ulike områdene i CLASS. Dette gir personalet mulighet til å sette nye mål og tiltak for å utvikle seg og sitt arbeid videre.

Satsningsområder

Satsningsområdene våre i Hasselbakken, utover arbeidet med Barnet Først, er natur og miljø, livsmestring, naturnærvær og barns medvirkning. Fagområdet Natur og Miljø fungerer som en paraply som favner alt det vi arbeider med. Alle fagområdene fra rammeplanen for barnehage dekkes med de ulike gruppeaktivitetene og hverdagen i barnehagen, med natur og miljø som en rød tråd gjennom det hele. Alle barn og foreldre får innsikt i vårt detaljerte årshjul hvor planlagte aktiviteter og markeringer holder en rød tråd på tvers av basene i barnehagen. Her er livsmestring og naturnærvær noe av det viktigste vi jobber med i hverdagen. Det å bidra til at barn får bygge robusthet, trygghet og kjennskap til verden, seg selv og naturen allerede fra liten alder, er noe av det viktigste vi kan gi dem.

Barns rett til omsorg, lek og læring

Barn har rett til omsorg og skal møtes med omsorg. Hos oss handler dette om både relasjonen mellom personalet og barna, og om barnas omsorg for hverandre. Omsorg skal prege alle situasjoner i hverdagslivet vårt. Det kommer til uttrykk når barn leker og lærer, i stell, aktiviteter, måltider og påkledning. Gjennom å få omsorg lærer barn å gi omsorg, og å tro på at de har en verdi. At barn får mulighet til å gi og få omsorg er grunnleggende for utviklingen av sosial kompetanse, og er et viktig bidrag i et livslangt læringsperspektiv.

God omsorg styrker barns forutsetninger for å utvikle tillit til seg selv og andre. Når barn er trygge, leker de, og gjennom lek utvides forståelsesramme, erfaringsgrunnlag og mentaliseringsevne. Barn leker først og fremst fordi det er gøy, samtidig er det mye læring i leken. Omsorg, lek og læring kan ikke ses som enkeltstående begreper, men må forstås helhetlig og i sammenheng med hverandre.

Vennskap, fellesskap og danning

I dannelsesbegrepet ligger blant annet menneskets evne til utvikling, sosialisering, læring og omsorg. I relasjon til andre mennesker og miljøet rundt oss utvikles og dannes vi, men vi er også med på å danne andre. På barnehagefeltet har danning overtatt for oppdragelse og rommer en større selvstendighet, mellommenneskelig påvirkning og medvirkning enn det tidligere barnesynet. Barn dannes i møtet med verden og vår oppgave som pedagoger er å støtte dem i relasjonsbygging, vennskapsutvikling og konfliktløsning slik at det kan danne positive erfaringer og grunnlag for selvutvikling.

For at dannelsesprosessene skal bli positive må barn få mulighet til å oppleve vennskap, fellesskap, trygghet og kritisk tenkning. Vi jobber kontinuerlig med å legge til rette for og støtte vennskapsutvikling gjennom lek, felles opplevelser og trygge relasjoner.

Språkutvikling

I vår barnehage legger vi stor vekt på barns språkutvikling, både på stor og liten base. Språkutvikling er en avgjørende del av barnas tidlige år, og vi arbeider aktivt for å støtte og styrke dette området i alle våre aktiviteter. Bruk av bilder og tegn som støtte til språk er et pågående arbeid og fokus i Hasselbakken. Personalet bruker mye tid på å snakke med barna, lese bøker, synge sanger, bruke rim og regler og benytte gjentakende ord og fraser for å støtte barnas forståelse og språklige uttrykk. Gjennom disse aktivitetene styrkes barnas ordforråd, uttale og evne til å kommunisere. Vi legger til rette for et språkrikt miljø hvor barna får mulighet til å høre og bruke språket i meningsfulle sammenhenger. Barna får rikelig med muligheter til å uttrykke seg gjennom lek, dramatisering og ulike kreative prosjekter.

Språket er nøkkelen til barnas sosiale og kognitive utvikling. Det er gjennom språket at barna lærer å forstå verden rundt seg, uttrykke sine tanker og følelser, og bygge relasjoner med andre. God språkutvikling legger grunnlaget for senere læring, både i skolen og i livet generelt. Vi ser derfor på det som vår oppgave å skape et rikt og variert språkmiljø der alle barn får muligheten til å utvikle sitt språk i sitt eget tempo og på sin egen måte.

5. BARNS MEDVIRKNING

«Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Alle barn skal få erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen på måter som er tilpasset barnas alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov.»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 27).

Våre metoder for å sikre barns medvirkning:

Barns medvirkning handler om at alle barn skal bli sett, hørt og tatt på alvor. Barn skal gis muligheten til å si sin mening, bli lyttet til og ha innflytelse på egen hverdag. De skal få finne ut hvem de er, hva de liker og ikke liker, og hvor deres grenser går. Dette legges det til rette for i barnehagen uavhengig av alder, gjennom at vi observerer, er nysgjerrige på og blir kjent med barna, og planlegger aktiviteter, samlinger og prosjekter som treffer deres interesser og behov jevnlig gjennom året.

Barnehagen skal gi barna mulighet til å uttrykke sitt syn på den daglige virksomheten, og skape rom for spontanitet og utforskning basert på barnas interesser. De yngste barna kommuniserer med kroppen gjennom lyder og bevegelser, det er derfor av stor betydning med stabile, omsorgsfulle og engasjerte voksne som ser, lytter og forstår dem.

Barn har en rett til å medvirke i egen hverdag basert på deres alder og forutsetninger. Barna skal ta del i og medvirke i felleskapet. Barns mulighet til medvirkning har stor betydning for barnets relasjon til seg selv og til omgivelsene. Når barn gis muligheten til å medvirke, forberedes de til en aktiv deltakelse i et demokratisk samfunn.

6. SAMARBEID

«Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål. Foreldrene og barnehagens personale har et felles ansvar for barnets trivsel og utvikling.»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 29).

Våre metoder for å skape et godt foreldresamarbeid:

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barns behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. I Hasselbakken legger vi til rette for foreldresamarbeid og dialog gjennom foreldremøter, oppstartsamtaler, foreldresamtaler, SU- og andre møter, samt dialog i forbindelse med henting og levering. Relasjonen og dialogen mellom ansatte og foreldre legger grunnlag for barnets opplevelse av trygghet i barnehagen.

Hos oss benytter vi oss av den digitale kommunikasjonsplattformen MYKID, der vi blant annet publiserer tilbakeblikk, dagen i dag og ukeplaner. Barnehagen er opptatt av god kommunikasjon som går tjenestevei. Barnehagen ønsker å involvere foreldrene i tilrettelegging av tilbudet som fremmer enkeltbarnets helse, trivsel og utvikling.

I Hasselbakken FUS barnehage har vi et mål om at barna, de ansatte, foreldrene og alle andre involverte skal være en del av et VI, et fellesskap, som alltid har til felles å ville oppnå det beste for barna våre.

Samarbeid med andre instanser:

Hasselbakken FUS barnehage har mange interessenter som alle er våre samarbeidspartnere i hverdagen. For å kunne gi et best mulig tilbud til alle barn og sikre kvalitet i alt vi leverer, er det viktig å ha gode støttespillere og samhandle med:

- SU (SamarbeidsUtvalg med foreldre og ansatte)
- FUS as (FUS fag, markedsføring, HR, økonomi, m.m.)
- Nettverk i Lier kommune og FUS Buskerud
- Lier kommune (opptak, tverrfaglige møter og styrersamlinger)
- Skole (overgang barnehage-skole)
- Helsestasjon
- Ressursteam (tverrfaglig team Lier kommune)
- Barneverntjenesten
- Pedagogisk-psykologisk tjeneste
- Barne- og Ungdomspsykiatrien
- Universitetet i Sør-Øst-Norge (praksisstudenter fra barnehagelærerutdanningen)
- Videregående skole (lærlinger og lære kandidater, praksis og eksamen)
- Nav (IA, kurs, mm)
- SAL – Sunne og aktive liung

7. OVERGANGER

).

Tilvenning i barnehagen

«Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn.»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 33)

Våre metoder for å sikre en trygg og god tilvenning:

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet får en trygg og god start. Vi arbeider for å etablere gode relasjoner, og legger til rette for trygg tilknytting. Vi sørger for at de nye barna får tett oppfølging, slik at de kan oppleve tilhørighet og trygghet til å kunne leke, utforske og lære. Barnet kan finne trøst og beroligelse i et overgangsobjekt (kosedyr, smokk, leke o.l.) som barnet kjenner godt fra før. Det kan hjelpe barnet i innsovningsfasen, overganger, når de får vondt eller når dagen blir trist og lei fordi foreldrene ikke er der.

Personalet skal være en trygg base som barnet kan bevege seg ut fra, og som de kan komme tilbake til når de trenger trøst, nærhet og hjelp. Vi er sensitive overfor barnas individuelle behov og tar utgangspunkt i hvert enkelt barn. Vi oppmuntrer alle foreldre til å alltid si fra til sitt barn at de reiser og si hade, selv om det kan føre til gråt. Dette for å opprettholde tillitsbåndet mellom barn og foreldre, hvor barna ikke utvikler en bekymring for at foreldrene plutselig kan bli borte eller gå fra de, uten å si hade. Det å være tydelig på overgangen med et "hade" kan også føre til en positiv forutsigbarhet som gjør at barna raskere blir trygge på det å bli levert i barnehagen.

Hva vi ønsker å oppnå:

- Etablere en trygg og god start for alle
- Utvikle gode relasjoner og god tilknytting som grunnlag for utvikling
- Være en trygg base for barnet, slik at det kan utvikle seg best mulig

Rutiner:

- En besøksdag før oppstart
- Oppstartssamtale med pedagog før oppstart, med gjennomgang av velkomstbrev og infoskriv
- Informasjonsmøte for alle nye foresatte
- Informasjon om avdelingen og oppstart på MyKid
- Tilvenningsdager legger grunnlag for at primærkontakt skaper relasjon til barnet og blir kjent med barnet i samarbeid med foresatte
- Organisere gruppene og dagsrytmen for en best mulig tilvenning
- Tett samarbeid med foresatte ved levering, henting og i samtaler

Overganger innad i barnehagen

«Personalet skal sørge for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barna og personalet når de bytter barnegruppe.»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 33).

Våre metoder for å sikre en god overgang innad i barnehagen:

- Barnehagen skal legge til rette for gode overganger innad i barnehagen fra liten base (Nøtteliten) til stor base (Hasselnøttene). Barna skal skape nye relasjoner ved hjelp av en kjent og trygg voksen. Denne tilvenningen foregår uten foreldre, men med personalet fra Nøtteliten som er tilstede på Hasselnøttene med barna.
- Barna fra Nøtteliten er på jevnlig besøk til Hasselnøttene etter påske.
- I juni er barna hver dag på stor base i kjernetiden, sammen med ansatte fra liten base, og blir kjent med rom, gruppestruktur, dagsrytme og de eldre barna.
- Foresatte får invitasjon til foreldremøte for nye barn på stor base i august/september.

Overgang mellom barnehage til skole

«Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning. De eldste barna skal få mulighet til å glede seg til å begynne på skolen og oppleve at det er en sammenheng mellom barnehagen og skolen. Barnehagen skal bidra til at barna kan avslutte barnehagetiden på en god måte og møte skolen med nysgjerrighet og tro på egne evner.»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 33).

Våre metoder for å sikre en god overgang til skolen:

Både Rammeplanen for barnehagen og stortingsmeldinger de siste årene presiserer betydningen av en god overgang mellom barnehage og skole. Kunnskapsløftet presiserer at ansvaret for en god overgang er et felleseie, og det er derfor utarbeidet felles rutiner som barnehagene og skolene i Lier skal samarbeide om.

Hva vi ønsker å oppnå:

- Å sikre best mulig sammenheng i overgangen mellom barnehage og skole/SFO
- Å overføre informasjon til beste for barnet, i nært samarbeid foreldre/foresatte
- Å sikre en trygg og god skolestart
- Å sikre at barna har fått informasjon om - og kjennskap til skole og SFO før skole-oppstart

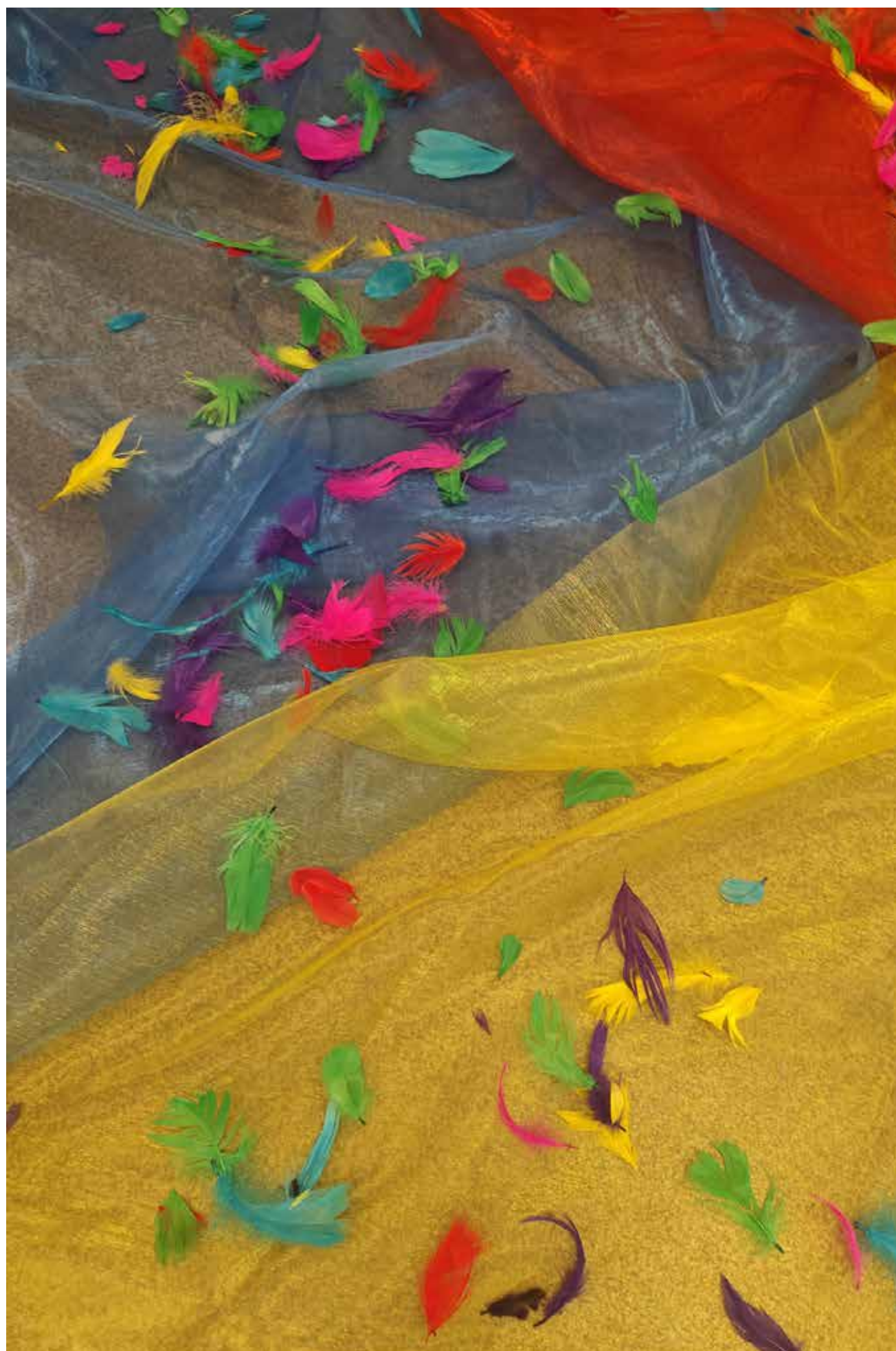

Rutiner:

- Foresatte blir invitert til et foreldremøte for skolestartere i regi av Hasselbakken og Høvik skole eller barnets nærscole
- Pedagogisk leder og foresatte har en samtale hvor de i fellesskap gjennomgår hvilke opplysninger som skal deles med skolen
- Barnet får uttale seg om sine tanker og følelser rundt skolestart
- Barnehagen og skolen møtes for å utveksle informasjon om barnet
- Barnehagen melder fra til skolen i henhold til gjeldende rutiner om barn som har et tilrettelagt tilbud i barnehagen og som også vil trenge det i skolen
- Skolen inviterer til besøksdag på skolen og SFO
- Barnehagen tar initiativ til å besøke Høvik skole og SFO og andre nærskoler
- Avdelingsleder ved Høvik skole kommer på besøk til skolestartere i barnehagen
- For barn som starter ved andre nærskoler enn Høvik, legges det opp til tur eller lekebesøk med andre barnehager som har barn som skal til den samme skolen

Eldst i barnehagen

Selv om dagene på stor base er organisert og strukturert med blandede aldersgrupper, er det også satt av tid og fokus på å være eldst i barnehagen gjennom skolestartergruppe hver uke. Skolestarterne har i denne tiden fokus på aktiviteter, turer og prosjekter som er med på å forberede barna til skolestart. Her tar vi ofte i bruk naturen, og alt den har å by på som leke- og læringsarena, hvor barna får øvet inn ferdigheter som å spikke, bål-vett, pakke egen sekk, vurdere behov for bekledning ift vær og kle på seg selv, ordne med sin egen matboks og drikkeflaske, inkludere alle i lek, vente på tur, gå langt med egen sekk, kjenne etter om barnet er kald eller varm og hva det da trenger, sette ord på egne følelser og grenser ovenfor andre, regulere egne følelser og evt be om hjelp når det er utfordrende, klippe og tegne etter strek, benevne former og figurer, kjennskap til naturens mangfold, og mye mer. I juni er skolestarterne egen gruppe hver dag, og spisser forberedelsene sine til skolestart. Da har de også ekstra mye turer og opplevelser ut av barnehagen for å skape minner og styrke relasjoner gjennom felles opplevelser.

8. BARNEHAGEN SOM PEDAGOGISK VIRKSOMHET

Lærende organisasjon

«Målet med barnehagen som pedagogisk virksomhet, er å gi barna et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. For å oppnå dette skal barnehagen være en lærende organisasjon, og det pedagogiske arbeidet skal være begrunnet i barnehageloven og rammeplanen.»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 37).

I FUS er vi lærende barnehager. Personalet er i kontinuerlig utvikling, reflekterer over faglige og etiske problemstillinger, holder seg faglig oppdatert og er gode rollemodeller. Senge (2006) sier: "en lærende organisasjon er en organisasjon som kontinuerlig forbedrer sin evne til å skape sin egen framtid." Vi legger derfor vekt på at personalet utvikler sine evner og bygger sin kapasitet slik at barna møter omsorgsfulle og kompetente ansatte.

Våre metoder for å opprettholde en lærende organisasjon:

Barnehagen er en pedagogisk virksomhet og en lærende organisasjon. Det pedagogiske arbeidet skal bidra til at barn får utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal bli kjent med eget selv, verden rundt seg og fellesskapet. Barn og foreldre har rett til medvirkning i disse prosessene.

På hver avdeling og på tvers av avdelinger jobber vi for å fremme fellesskap, samarbeid og utvikling. I vår barnehage har alle et ansvar for å skape en god arbeidsplass som bidrar til utvikling av kvalitet for barn, og en arbeidskultur preget av medvirkning og lojalitet mot felles mål. Personalet med sin faglige kompetanse, evner og egenskaper er barnehagens viktigste ressurs og en forutsetning for at barnehagen skal være en god arena for utvikling og læring. Som pedagogisk institusjon tilbyr Hasselbakken FUS barnehage relevante interne og ekstern kurs i og utenom barnehage. Vi tilbyr også gruppe- og individuell veiledning, samt legger til rette for at personalet har mulighet til å delta på videreutdanningstilbudet. FUS - barnehagene har en felles e-læringsplattform med ulike læringsøkter vi tar i bruk for kompetanseheving på personalmøter og planleggingsdager. Annet hvert år arrangeres førstehjelpskurs for hele personalet. Barnehagen samarbeider med blant annet FUS, Lier kommune, Inkluderende arbeidsliv, samt flere andre leverandører som bidrar til styrking av den interne kompetansen.

PLANLEGGING

Planlegging gir personalet grunnlag for å tenke og handle langsiktig og systematisk i det pedagogiske arbeidet. Planleggingen skal bidra til kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppen, og skal være utgangspunkt for refleksjon og utvikling av virksomheten (Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 37).

Våre metoder for planlegging av det pedagogiske arbeidet:

Ifølge rammeplanen er barnehagen en pedagogisk virksomhet som skal planlegges og vurderes. Planlegging skal bidra til kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og for gruppen. Den skal baseres på observasjon, dokumentasjon, refleksjon, vurdering og samtaler med barn og foreldre.

Når vi planlegger, tar vi utgangspunkt i barnas interesser og behov. I planene sier vi noe om hva vi ønsker å oppnå, samt hvordan vi skal få det til. Vi lager planer for ulike grupper, temaer og aktiviteter, og er åpne for endringer underveis i samarbeid med barna. I planleggings- og gjennomføringsfasen har vi stort fokus på prosessen og selve veien til målet. Det er der hverdagsmagien oppstår.

VURDERING

Barnehagen skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen.

Vurderingsarbeidet skal bygge på refleksjoner som hele personalgruppen er involvert i. Barnets trivsel og allsidige utvikling skal observeres og vurderes fortløpende, med utgangspunkt i barnets individuelle forutsetninger og kunnskap om barns utvikling og behov. Barnets erfaringer og synspunkter skal inngå i vurderingsgrunnlaget (Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 38).

Våre metoder for vurdering:

Rammeplanen sier at barnehagen jevnlig skal vurdere sitt pedagogiske arbeid. Hovedmålet med vurderingsarbeidet er å sikre at alle barn får et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. Hele personalet involveres i vurderingsarbeidet som skal bygge på refleksjon over hva som skjedde, hva som bør gjøres annerledes og hva som kan videreføres. Barna medvirker i dette arbeidet ved at vi lytter til barnas

tilbakemeldinger, observerer og ser hvordan de tar imot det vi gjør. Foreldrenes deltagelse i vurderingsarbeidet skjer gjennom tilbakemeldinger i hverdagen, foreldresamtaler, foreldremøter og brukerundersøkelser. Vi tar også utgangspunkt i brukerundersøkelser og tilbakemeldingsrapporter i CLASS, når vi evaluerer, reflekterer og lager handlingsplaner for utvikling av vårt pedagogiske arbeid.

Dokumentasjon

Dokumentasjon av personalets arbeid synliggjør hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehageloven og ramme planen. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet skal inngå i barnehagens arbeid med å planlegge, vurdere og utvikle den pedagogiske virksomheten.

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 39).

Våre metoder for dokumentasjon:

Dokumentasjonen vi lager, synliggjør hvordan barnehagen arbeider, og gir foreldre, og barnehagemyndighet informasjon om hva barna opplever, lærer og gjør i barnehagen. Personalet bruker også dokumentasjonen til å vurdere, legge nye planer, evaluere og videreutvikle den pedagogiske virksomheten.

Hos oss vil vi benytte den digitale plattformen MYKID til å legge ut tilbakeblikk (skriftlig dokumentasjon fra måneden som har vært), hendelser, gruppeoppdeling og aktiviteter i kalender, dagen i dag tavle på basens plattform, skrive nyhetsbrev, legge ut info oppslagstavle med ulik informasjon og sende epost når det er nødvendig. I tillegg vil vi større grad bruke barnehagens vegger i etasjene der vi sammen med barna synliggjør de ulike prosjekter vi jobber med. Sammen vil vi se på måneden som har gått i form av bilder og tilbakeblikk, evaluere dette i lederteam og fortelle dere om det som skal skje i neste periode. I tillegg vil vi fortsette å bruke Facebook på samme måte slik vi gjør i dag, for å dokumentere aktiviteter, hendelser og magiske øyeblikk. Her vil vi aldri vise bilder med barns ansikt eller nakne kropp av etiske prinsipper. Dokumentasjon av arbeidet blir også hengt opp på veggen og brukt i personalet som pedagogisk dokumentasjon for vurdering og utvikling av den pedagogiske praksisen

Tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbudet for barn som trenger ekstra støtte

«Barnehagen skal tilpasse det allmennpedagogiske tilbudet etter barnas behov og forutsetninger, også når noen barn har behov for ekstra støtte i kortere eller lengre perioder. Barnehagen skal sørge for at barn som trenger ekstra støtte, tidlig får den sosiale, pedagogiske og/eller fysiske tilretteleggingen som er nødvendig for å gi barnet et inkluderende og likeverdig tilbud. Inkludering i barnehagen handler også om tilrettelegging for sosial deltakelse. Hvis det er grunn til å tro at barnets behov ikke kan dekkes innenfor det allmennpedagogiske tilbudet, skal barnehagen opplyse foreldrene om retten til å kreve en sakkyndig vurdering av om barnet har behov for spesialpedagogisk hjelp.»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 40).

Våre metoder for tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbudet:

Barnehagen skal tilpasse det allmennpedagogiske tilbudet etter barnas behov og forutsetninger. Barnet som har behov for ekstra støtte skal tidlig få sosial, pedagogisk og/eller fysisk tilrettelegging slik at barnet blir inkludert, og får et likeverdig tilbud. Hasselbakken FUS barnehage håndterer slike behov i dialog med foresatte og henviser etter samtykke videre. Dersom det foreligger vedtak, vil barnehagen styrke det enkelte barnet eller gruppa med en ekstra ressurs basert på tiltaksplan eller henvisning og i samarbeid med fra de aktuelle instanser. Vi verdsetter en tett dialog med foresatte.

9. BARNEHAGENS FAGOMRÅDER

Barnehagen har 7 ulike fagområder:

- Kommunikasjon, språk og tekst
- Kropp, bevegelse, mat og helse
- Kunst, kultur og kreativitet
- Natur, miljø og teknologi
- Antall, rom og form
- Etikk, religion og filosofi
- Nærmiljø og samfunn

«Fagområdene gjenspeiler områder som har interesse og egenverdi for barn i barnehagealder, og skal bidra til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse. Barnehagen skal se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold. Barnehagen skal ta utgangspunkt i barnas engasjement og bidrag slik at arbeidet med fagområdene kan oppleves som en meningsfull og morsom del av barnas hverdag. Barna skal utvikle kunnskaper og ferdigheter innenfor alle fagområder gjennom undring, utforskning og skapende aktiviteter.»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 47).

10. Kilder

- Kunnskapsdepartementet. (2017). Rammeplan for barnehagen: Forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver. Hentet fra <https://www.udir.no>
- Barnehageloven (sist endret 01.01.2026)
- Støttmateriell om barnet først, TIK og CLASS
- Målsetninger i FUS

NOTATER:

NOTATER:

